

Zwrot przedmiotu umowy przez dłużnika w kontekście zakazu spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności objętych układem

Wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego wiąże się zasadniczo z zawieszeniem możliwości spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności objętych układem na czas trwania postępowania. Jest to nie tyle uprawnienie dłużnika, co norma rangi ustawowej, której naruszenie skutkuje nieważnością czynności prawnej. Oczywiście przyznanie dłużnikowi możliwości odroczenia płatności wierzytelności układowych do momentu rozpoczęcia wykonywania układu i na przyjętych w nim warunkach jest dużym udogodnieniem dla przedsiębiorcy nękanego problemami z płynnością. Zbyt szerokie rozumienie zakazu regulowania wierzytelności układowych może jednak rodzić dla dłużnika, jak i jego wierzycieli szereg problemów praktycznych, a w skrajnych przypadkach – może wręcz doprowadzić do niepowodzenia restrukturyzacji. Szczególne wątpliwości na tym tle budzą sytuacje, w których na skutek zwrotu przedmiotu umowy strony dokonują (chciałyby dokonać) wzajemnych rozliczeń odnośnie do wierzytelności objętych układem.

NORBERT FROSZTĘGA
MATEUSZ WABERSKI

Skutkiem wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego jest – co do zasady – udzielenie niewypłacalnemu dłużnikowi (względnie zagrożonemu niewypłacalnością)¹ moratorium na spłatę wierzytelności wynikających z zobowiązań objętych układem na czas trwania tego postępowania. W przeciwnym wypadku, tj. gdyby dłużnik miał obowiązek dokonywać płatności na rzecz wierzycieli układowych, niemożliwa byłaby realizacja celów postępowania restrukturyzacyjnego zadekretowanych w art. 3 ust. 1 p.r. Ponadto postępowanie restrukturyzacyjne realizuje zasadę uwzględniania interesu grupowego wierzycieli, zaś zgoda na regulowanie wszystkich zobowiązań prowadziłaby z konieczności do arbitralnego zaspokajania poszczególnych

¹ Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 243), dalej: „p.r.”, postępowanie restrukturyzacyjne prowadzi się wobec dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością.